Επιμέλεια ΘΑΝΑΣΗ ΓΚΟΒΑ

ΑΧΑΪΚΑ και ΑΜΑ

ΜΠΗΚΑΜΕ ΛΟΙΠΟΝ ΣΤΗΝ τρίτη φάση τῆς 'Ανοίξεως. — Στὴν ὁποία ὡς γνωστὸν γίνεται σύζευξη τοῦ ἐαρινοῦ μὲ τὸ θερινὸ στοιχεῖο. — Κι' ἂν χρειάζεται κάποια ἀπόδειξη μπορεῖ νὰ τὴν ἔχη κανεὶς στὰ πρῶτα παράπονα μερικῶν ὅτι... ζεσταίνονται. — 'Ελάχιστα μόλις 24ωρα μετὰ τὶς διαμαρτυρίες γιὰ τὴν κακὴ καὶ τήν... ψυχρὴ τοῦ 'Απρίλη ✻ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΜΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΟΥΜΕ σὰν ἀπόδειξη καὶ μερικοὺς ποὺ κάνουν ἤδη μπάνια στὴ θάλασσα.— 'Αρχισαν ὅμως τώρα ἤ... δὲν σταμάτησαν ποτὲ ὁλόκληρο τὸ χειμῶνα καὶ ἁπλῶς τώρα ἔρχονται πλησιέστερα μὴ φοβούμενοι νὰ βλέμματα περιεργείας ἤ καί... συμπαθείας τῶν διερχομένων; — Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ παρέχουμε τὴν πληροφορία ὅτι μερικὰ ἀπὸ τὰ γυναικεῖα μαγιὸ ποὺ θὰ κυκλοφορήσουν ἐφέτος κατὰ τὰς ἐπιταγὰς τῆς μόδας, θὰ ἦσαν ἱκανὰ νὰ θερμάνουν τὴ θάλασσα καὶ τώρα ἀκόμη. —Τί περιμένουν, λοιπόν, οἱ ὡραῖες; ✻ ΣΤΙΣ ΚΡΙΣΕΙΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ἐπισκευῆς ὁδοστρωμάτων πρέπει νὰ ἀκριβολογοῦμε. — Δὲν εἶναι ὅτι δὲν ἐργάζεται, καὶ μάλιστα ἐδαυνείδητα. — Εἶναι ὅτι δὲν ἱεραρχοῦνται οἱ ἐπισκευὲς μὲ σκοπὸ νὰ ἔχουν προτεραιότητα οἱ πιὸ ἐπικίνδυνες λακκοῦβες. —Πολὺ μποσοῦν ἀκόμη καὶ τροχαῖα ἀτυχήματα νὰ προκαλέσουν. —Ἀλλὰ βέβαια γιὰ τὴν ἱεράρχηση τῶν ἀναγκῶν δὲν μπορεῖ νὰ φταίει τὸ συνεργεῖο...

ΠΡΩΪΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

"Ενας παπᾶς «ντεκορατέρ!»

«ΟΠΟΥ δὲν ὑπάρχει στολίδι, δὲν ὑπάρχει ζωή...».

'Ὁσο κι' ἂν φαίνῃ περίεργο, ὁ λόγος ἀνήκει σὲ κληρικὸ καὶ ὀνομάζεται ἀπὸ τὸ «Σήμαντρο» ἕνα συμπαθητικὸ φυλλαδιάκι ποὺ ἐκδίδει μιὰ φορὰ τὸ μῆνα γιὰ μιὰ ξεχωριστὴ στάθμης ἐπικοινωνία μὲ τὸ πολιτικὸ του στὸ Χολαργό.

Εἶναι ἀναμφίβολα ἕνα εὐχάριστο ξάφνιασμα ἡ ἀπόδειξη τῆς ὁμορφιᾶς ἐκ μέρους τῶν λειτουργῶν 'Εφίας ἐκ μέρους τῶν λειτουργῶν 'Εκείνου ποὺ τὴν ἐδημιούργησε καὶ τὴν ἔκανε κίνητρο ζωῆς. Γιατί μπορεῖ ὁ "Υψιστος νὰ εἶναι ὁ ποιητὴς τοῦ ἐκπληκτικοῦ κάλλους σὲ κάθε τί τὸ ἐγκόσμιο, ἀλλὰ εἶναι ἐξ ἴσου γεγονὸς ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ τάσσονται τὴ διακονία του ἀπόχτησαν τὴ διαστροφὴ τῆς ἐχθρότητας σὲ κάθε τί τὸ ὡραῖο ποὺ ἀποτελεῖ κατεξοχὴν καὶ ὕμνο τοῦ ὑπ' αὐτὸν ὄντος.

"Ενας ἀπ' τοὺς κληρικοὺς ποὺ ἀγαπῶ καὶ δοξάζει τὸ Θεῖο μέσω τῆς ὁμορφιᾶς, ἀλλὰ καὶ ποὺ παίρνει αὐτὴν τὴν κυριαρχικὴ καὶ καθοριστικὴ διάσταση σὰν βάσῃ γιὰ τὶς σχέσεις του τὶς τόσο ἐποικοδομητικὲς μὲ τοὺς ἀνθρώπους εἶναι καὶ ὁ ἀρχιμανδρίτης κ. Θεόκλητος Φερές, Καλαβρυτινὸς τὴν καταγωγή, ποὺ ἔχει προσφέρει ἀπὸ καίριες θέσεις, σοβαρὲς ὑπηρεσίες στὴν ἐκκλησία.

Καὶ γιὰ νὰ ἀντιληφθῇ κανεὶς ἀπὸ ὁ λόγος περὶ ὁμορφιᾶς (περὶ στολιδιῶν) ποὺ ἀφέρμαιε στὴν ἀρχὴ δὲν εἶναι μιὰ ἐπίφαση ν' ωτέχνου καὶ ἕνα συμβατικὸ ἀναγκαστικὸ ἄνοιγμα πρὸς τὸ πνεῦμα ἐνδιαφερόντας τῆς ἐποχῆς μας, ἀς ἐπιτραπῇ στὴ Στήλη νὰ παρουσιάσῃ μερικὲς γραμμὲς τοῦ φωτογενοῦς κληρικοῦ ποὺ ἀποδεικνύουν τὴν εἰς βάθος αἰσθητική του καλλιέργεια καὶ μάλιστα σὲ ἕνα τομέα (ὡς στιτική διακόσμηση) ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ θεωρηθῇ σὰν ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ δύσκολες ἐφαρμογὲς τῆς διακοσμήσεως.

«Ἡ διακόσμηση — ντεκόρ — ἐπαναλῆλθε. Πέρασε μιὰ κρίση. Ὁ ἀναλογισμὸς τὴν εἶχ: ἐξοστρακίσῃ κι' αὐτή... "Εγδυσε τὸ σπίτι ἀπὸ ἀποκοινῆπτατε διάκοσμο. Τί χρειάζεται τὸ γοῦτο; Φτάνει ἡ ἀνεση. Πίστρεφ: στὴν ἀφαίρεση. Οἱ τοῖχοι ἔβγιναν γυμνοί. Ἄσπροι, χωρὶς πίνακες. Λὲς κι' ὁ πίνακας δὲν ἀντ ποσοστιμεῖ ἕνα πνεῦμα τικὸ ἀγαθό. Ἐξοστράκισαν τὴν ἴδια τὴ ζωή. Τὸν πολιτισμό. Τὴν ἀμηση. Ἐπομένως τὴν ἴδια καὶδιά. Ἀποδιήθηκαν ἐπιπλα ἀπὸ ἀτρὶβ ποὺ δὲν ἐπ διοσθάνονται. Προϊόντα τῆς διομηχανίας, ποὺ ἂν πάθω· ἐλάδη εἶναι γιὰ πέταμα. Ἀπαγορεύτηκαν χαλιά, ταπετσαρίες, σὰν ἀνθυγιεινά. Τοαπὲ ξυράντλα κεντητὰ χ·ροποίητα, ἀντικαταστάθηκαν μὲ τὰ ἄφυχα νά ὕλων. Κάναμε ἕνα σπίτι σὲ στύλ κλινικῆς...

»Σήμερα — εὐτυχῶς — κάτι τέτοιο δὲν εἶναι ἀποδεκτὸ οὔτε στὶς κλινικές. Σήμερα πιὰ οἱ ἄνθρωποι ἄρχισαν νὰ ντύνουν, νὰ γεμίζουν, νὰ στολίζουν τὸ σπίτι τους. Τὸ σπίτι ἔχει μιὰ ζεστασιά. Χαλιά, μοκκέτες, κουρτίνες, κομψὰ τινόξυλα, πίνακες, εἰκό ες... ξανάρθαν· πάλι τὰ ξύλινα ἐπιπλα. Οἱ κανάπαδες, οἱ πολυθρόνες ἀπὸ ὡραῖο ζεστὸ ξύλο. Τὸ εἰκονοστάσι μὲ τὸ καντήλι καὶ ἡ πολυθρόνα τῆς γιαγιᾶς. Τὰ περίφημα «ρουστίκ» ἐπιπλα...

'Η διακόσμηση δὲν ἄλλαξε ἄρδην μόνο τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σπιτιοῦ. Ἀρχίζει ἡ ἐγγίξη καὶ τὴν ἐξωτερικὴ του μορφή. Τὴν ἀρχιτεκτονική καὶ τὴν οἰκοδομική του. Ξαναβλέπουμε τὶς ἐπικλινεῖς σκεπὲς μὲ τὰ βυζαντινὰ ἡμικιλυνδρικὰ κεραμίδια ποὺ εἶναι ὀθολογικώτατα. Γιατί καθὼς σχηματίζουν θάλαμους ἀέρος, προστατεύουν τόσο ἀπ' τὸ κρύο, ὅσο κι' ἀπ' τὴ ζέστη. Ξαναβλέπουμε τὶς σοφίτες τοῦ 1810. Τὰ ζεστὰ γεμάτα οἰκειότητα τζάκια. Τὶς κεραμικὲς σόμπες. Τὶς κούμπες. Τὰ θολωτὰ παράθυρα. Τὶς αὐλὲς μὲ τὶς πλάκες καὶ τὸ πράσινο, τὸ παραδοσιακὸ κατώι μὲ τὸ βαρελάκι τὸ κρασί. Κατάλαβαν καὶ οἱ ἐκμοντέρνιστες ὅτι οἱ πανομοιότυπες πυκνὲς πολυκατοικίες καὶ οἱ κακόγουστοι οὐρανξύστες μὲ τὸ ψυχρὸ τσιμέντο δὲν προσφέρουν τίποτα. Στραπατσάρισαν στὸ σπίτι τὴν προσωπικότητα ποὺ εἶχε. Τοῦ κοψαν τόδια καὶ κεφάλι τόπνιγαν χωρὶς αὐλὴ καὶ γωνιὰ γιὰ τὰ παίζουν τὰ παιδιά. Τὸ νέκρωσαν... "Εξέχασαν ὅτι δὲν ὑπάρχει αὐθεντικὴ καινοτομία καὶ μοντερνισμὸς χωρὶς δεσμὸ καὶ ἀγάπη γιὰ τὸ παρελθόν».

Καὶ ὁ καλὸς ἀρχιμανδρίτης τελειώνει τὸν ὕμνο στὸ πιὸ ἀξιόλογο ρέτρο τοῦ καιροῦ μας μὲ τοῦτα τὰ ὡραῖα λόγια: «Ἂς θυμηθοῦμε ὅ,τι πρέπει νὰ συντηρήσουμε', νὰ διεσώσουμε. Νὰ ἀναστηλώσουμε κάθε τί ποὺ ἔχουμε διελέξῃ μὲ τὴν ψυχὴ μας καὶ νὰ μεταμορφώσουμε τὸ σπίτι μας δίδοντάς του ζεστὴ καὶ ὁμορφη προσωπικότητα. "Ολα μποροῦν νὰ γίνουν συναισθηματικά, ὑχάρ·στα, ὁμορφα. Καὶ στὸ μεταξύ, πέρα ἀπ' τὸ ν' ἀναπαμε, ἂς κοιτάζουμε, ἂς διαβάζουμε, ἂς μελετᾶμε, ἂς μαθαίνουμε. Δηλαδή, ἂς ζοῦμε· ὁμορφα».

'Αμὴν πάτερ.

ΠΑΝ

'Όχι, κι' ἔτσι...

ΑΤΥΧΕΙΣ κατὰ τὴν ἐπιεικεστέρη ἔκφραση ὑπῆρξαν οἱ μεταβολὲς τῶν δρομολογίων τὸ βράδυ τῆς παρεμονῆς τῆς Πρωτομαγιᾶς. Μεταβολές, τὴν ἔκταση τῶν ὁποίων προκάλεσε ἕνας ὑπερβολικὸς ζῆλος ἢ ἂν θέλετε μιὰ ἀδικαιολόγητη φοβία ἀπὸ ὑποτίμηση τῶν δυνατοτήτων καὶ τῆς πεῖρας τῆς ἁρμεδίας ὑπηρεσίας ἡ ὁποία νόμισε ὅτι μόνο μὲ ἐρμητικὸ ἀποκλεισμὸ δεκάδων τετραγώνων θὰ μτιροῦσε νὰ ἀνταποκριθῇ στὶς περιστάσεις. 'Αλλὰ καὶ ἀπὸ ὑπ·ρεπτίμηση τῶν κινδύνων ἐκ τῆς ὑποτιθεμένης κοσμοσυρροῆς. Βέβα·α αὐτὴ ἡ ἐξαιρετικὴ κοσμοσυρροὴ ἴσως καὶ νὰ ὑπῆρχε ἂν δὲν τὴν ἀποθάρρυναν τὰ ἐν λόγῳ μέτρα. Γιατὶ δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ λεχθῇ ὅτι ὁ ἐκνευρισμὸς καὶ ἡ ἀναστάτωση ποὺ δημιούργησαν οἱ κυκλοφοριακὲς αὐτὲς μεταβολὲς εἶχαν σὰν ἀποτέλεσμα νὰ φεύγει ὁ κόσμος ποὺ διέθετε ὀχήματα, ἀφοῦ πρῶτα «μούτζωνε» μὲ τὰ δυὸ του τὰ χέρια πρὸς τὰ σημεῖα τῶν ἐκδηλώσ·ων ποὺ εἶχαν ἀποκλεισθῇ μέσα στὴν εὐρύτερη «παρ·χαρακωμένη» περιφέρεια ἀπὸ 'Αθανασίου Διάκου μέχρι Φωκαίας (κατὰ μῆκος) καὶ ἀπὸ Γερμανοῦ μέχρι καὶ Νεοσκοπείου μὲ τὶς προτοκτάσεις τους (κατὰ πλάτος).

Αὐτὸς ὁ ἐκτεταμένος ἀποκλεισμὸς ὑπῆρξε μιὰ μηχανικὴ καὶ ἀψυχολόγητη ἀντ·γραφὴ μέτρων ποὺ λαμβάνονται ἀλλοῦ, μὲ δεδομένη ὅμως τὴν πολυάθρωπη καὶ σχεδὸν ἀσφυκτικὴ ὑπ·ρληρωση τῶν δρῶν. Δὲν ἐχρειάζοντο ὅμως στὴν Πατρινὴ Πρωτομαγιὰ μὲ τὴν τόσο φυσιολογικὴ διακίνηση.

ΕΤΣΙ θὰ μποροῦσε νὰ πῇ κανεὶς σαφῶς ὅτι ζημιώθηκαν οἱ διάφορες ἐκδηλώσεις ἀπὸ μιὰ τοιοχαία.... ἀτραξιόν, κάθε ἄλλο παρὰ στὸ πνεῦμα τῆς ἡμέρας εὑρισκόμενη. Ἂς μὴ μεγαλοπιανόμαστε λοιπὸν χωρὶς νὰ ὑπάρχει λόγος.

Καὶ κάτι ἀκόμη γι' αὐτοὺς ποὺ ἐμπνεύστηκαν τὸ σχέδιο.

Θεωρητικῶς ὑπάρχει τρόπος νὰ ἐκμηδενισθοῦν τὰ τροχαῖα ἀτυχήματα. Ἀρκεῖ νὰ πάψουν νὰ κυκλοφοροῦν τροχοφόρα... 'Η λύση τοῦ «πονάει κεφάλι κόβει κεφάλι» εἶναι μὲν ἁπλοϊκὴ ἀλλὰ δὲν ταιριάζει σὲ ἀνθρώπους ποὺ ἀντιμετωπίζουν μὲ τὸ ἀπόθεμά τῆς πεῖρας καὶ τῆς ἐπιστημοσύνης λεπτὰ προβλήματα καὶ κινοῦν ἀνάλογα μηχανισμοὺς ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὅπως ἔχουμε ξαναπῆ ἐξαρτῶνται καὶ πράγματα σπουδαιότερα ἀπ' τὴν ρύθμιση τῆς κυκλοφορίας.

'Εκδρομὲς

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟ σωματεῖο τῆς πόλεώς μας διαφημίζοντας τὸ πρόγραμμα τοῦ τρίμηνου σημειώνει.

«Συμμετέχετε μόνο στὶς ἐκδρομές μας... 'Εξασφαλίζουν περιπαρεμένες ἀρχηγούς, ὑπερπολυτελῆ πούλμαν, πλήρη ξενάγηση καὶ ἐκλεκτὰ προγράμματα. 'Η πεῖρα μας εἰς τὴν ὀργάνωσ·ν ἐξασφαλίζει τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν...».

Καν·ὶς δὲν ἔχει λόγο νὰ ἀμφιβάλῃ γιὰ τὸ ὅτι ἡ διοφήμιση ἀπηχεῖ εὐτυχῶς μιὰ ὡραία πραγματικότητα.

'Εκεῖνο ὅμως ποὺ δὲν καταλαβαίνει κανεὶς εἶναι ἡ προτροπὴ «...μόνο στὶς ἐκδρομές μας». "Οχι γιατὶ ἀποτελεῖ ἐλλ·ιφη ἀβροφροσύνης, ἀλλὰ ἁπλούστατα ἐπειδὴ — ἀτυχῶς — δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι.

Θὰ ἀπεργήσουν οἱ ἑστιάτορες

«Η ΤΑΞΙΣ μας — γράφει στὸ τελευταῖο του φύλλο ὁ «Ἑστιάτορ» ἐξουθενωμένη οἰκονομικῶς ἀπὸ ἀρκετοῦ χρόνου, δι' ὑπομνημάτων καὶ προσωπικῶν παραστάσεων τῶν ἐκπροσώπων της ἱκετεύει τοὺς ἁρμοδίους ὥστε νὰ τῆς δοθῇ ἡ πολυπόθητη κοινωνικὴ δικαιοσύνη. 'Αλλὰ πέρα βρέχει, γι' αὐτοὺς καὶ γιὰ ὁλόκληρη τὴν κυβέρνηση Καραμανλῆ... "Ετσι ἡ ἀπεργία ἀπομένει τώρα σὰν μοναδικὸ μέσον ἀγῶνος, ἡ ὁποία προγραμματίζεται γιὰ τὸν προσεχῆ 'Ιούλιο ἢ Αὔγουστο. Δηλαδὴ στὴν περίοδο τῆς μεγαλυτέρας τουριστικῆς αἰχμῆς.

'Επιλογὴ ἀπὸ τὴν TV

ΟΙ ΦΙΛΑΘΛΟΙ θὰ παρακολουθήσουν ἀπόψε ἀπὸ τὴν ΕΡΤ σὲ ζωντανὴ μετάδοση (ὥρα 10.30') τὸν τελικὸ τοῦ κυπέλλου ΟΥΕΦΑ μεταξὺ τῆς 'Ατλέτικο Μπιλμπάο καὶ τῆς Γιουβέντους. Ποδοσφαιρικὸ ὑπέρ-θέαμα ποὺ ἐλάχιστοι θέβαια θὰ χάσουν.

—Στὶς 8.30 ἡ 'Αλίκη Νικολαΐδου θὰ «ξεναγήσῃ» ἀπὸ τὴν ΥΕΝΕΔ μὲ τὸ δικό της τρόπο στὸ θεοβάδιστο ὄρος Σινᾶ.

—Γιὰ ὅσους δὲν δοῦν ποδόσφαιρο ὑπάρχει ἡ ταινία τῆς ΥΕΝΕΔ «Συνωμοσία τοῦ τρόμου» μὲ τὴ Μπάρμπαρα Ροντὲλ καὶ τὸν Μισὲλ Κωνσταντὲν (ὥρα 10.35).

'Ο Πρίγκηψ Πέτρος

ΑΘΗΝΑΙ. Μὲ τὸ ἀτμόπλοιον «Κορινθία» ἀφίχθη τὴν πρωΐαν ἐξ 'Αλεξανδρείας ὁ πρίγκηψ Πέτρος ὁ ὁποῖος καὶ ἀνεχώρησε διὰ τοῦ ἰδίου ἀτμοπλοίου εἰς Μασαλίαν ἀτμοπλοϊκῶς καὶ ἐκεῖθεν σιδηροδρομικῶς εἰς Παρισίους.

Θεάματα

ΠΑΝΘΕΟΝ. Τὸ μέγα κοινωνικὸν Εὐαγγέλιον «Οἱ "Αθλιοι» ὁλόκληρον τὸ ἔργον διαρκείας 3 ὡρῶν.

ΑΣΤΥ. «Η κοιλὰς τοῦ 'Ηλίου» μὲ τὴν συμμετοχὴν 1000 πραγματικῶν ἐρυθροδέρμων.

ΑΙΓΛΗ. «"Αρπαγες Χρυσοῦ» μὲ τὸν Μπὸμπ Στήλ.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ καὶ ΚΑΛΕΣ ΤΙΜΕΣ θὰ εὕρετε δ' ὅλα τὰ ΣΧΟΛΙΚΑ ΣΑΣ ΕΙΔΗ ΜΟΝΟΝ στὰ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΧΑΡ. & Ι. ΚΑΓΙΑΦΑΣ
'Ερμοῦ 14—Αἰόλου 68
ΠΑΤΡΑΙ —ΑΘΗΝΑΙ

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΠΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ:

'Ιστορία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος

Συνεπληρώθησαν καὶ οἱ ἐννέα τόμοι τῆς νέας ὁλοκληρωμένης ἐκδόσεως τῆς «'Ιστορ·ας τοῦ Ευρωπαικοῦ Πνεύματος» τοῦ μεγάλου συμπολίτη μας Παναγιώτη Κανελλοπούλου. "Οταν εὑρίσκετο σὲ ἐξορια ἀπὸ τὴ δικτατορία τοῦ Μεταξᾶ προπολεμικὰ ἔγραψε τὴν πρώτην ἔκδοσή, τὴν πρώτη μορφὴ αὐτοῦ τοῦ θαυμάσιου βιβλίου ποὺ ἐκυκλοφόρησαν, ὁ μὲν α' τόμος στὰ 1941 καὶ ὁ Β' στὰ 1947. "Οχι ἔμως νέα ἐκτύπωση, ἀλλὰ ἕνα νέο ἐξ ἀρχῆς δημιούργημα, σειρὰ ἐκδόσεων εἶναι αὐτὴ ποὺ τελείωσε μόλις πρὶν λίγο καιρό, ποὺ ξαπλώθηκε σὲ ἐννέα τόμους ὅπως ἐγράψαμε. Καὶ γίνηκε τὸ μεγαλύτερο, πραγματικά, βιβλίο ποὺ ἔγραψεν ὁ μεγαλος συγγραφεας του.

Βέβαια ὁ Παναγιώτης Κανελλόπουλος, ἀπὸ 16 ἐτῶν μᾶς ἔδωσε ποιητικὰ κείμενα, βιβλία κατόπιν λογοτεχνικά, ἱστορικά, κοινωνιολογικά, πολιτικά, σὲ δεκάδες πλήθος δημοσιευμάτων, καὶ δίκαια σήμερα λογαριάζεται ως ὁ πλουσιώτερος καὶ ἀποδοτικώτερος συγγραφέας τῆς ἐποχῆς μας σὲ μάκρος προσφορῶν, ἀλλὰ καὶ βάθος. 'Αναγνωρίζεται πὼς εἶναι ὁ μεγαλείτερος πνευματικὸς ἄνθρωπος τῆς χώρας μας καὶ ἡ ἀναγνώριση αὐτὴ εἶναι κοινή, ἀπὸ ὅλες τὶς παρατάξεις καὶ ἰδεολογίες, ἀπὸ ὅλους τοὺς συγγραφεῖς καὶ πνευματικοὺς ἀνθρώπους.

Οὔτε ἡ πανεπιστημιακὴ διδαχὴ στὴν ἀρχή, οὔτε οἱ ἐξορίες κατόπιν, ὁ πόλεμος, ἡ πολιτικὴ τὸ περισσότερο, μπόρεσαν νὰ τοῦ ἀπορροφήσουν τόσο τὸν καιρό του καὶ σκέψη του, ὅσο ἡ πνευματικὴ παραγωγή, ἡ συγγραφή, ἡ πνευματικὴ παραγωγή.

Πρέπει ὅμως νὰ εἴμαστε δίκαιοι. 'Η πολιτικὴ ὑπῆρξε καὶ εἶναι τὸ πάθος του καὶ οἱ πολιτικὲς προσφορές του στὴ χώρα μας δὲν ἦταν ὑποδεέστερες ἀπὸ τὶς λογοτεχνικὲς καὶ συγγραφικές.

Παλαιότερα μερικοὶ ἔκαναν αὐτὴ τὴ διάκριση. Σήμερα ἀναγνωρίζεται ὁ Κανελλόπουλος, ἀπὸ ὅλους καὶ στὸν αὐτὸ βαθμό, μεγάλος στὴν πνευματικὴ προσφορά, ἀλλὰ καὶ μεγάλος καὶ στὴν πολιτικὴ ἡγεσία ποὺ τὴν κράτησε πάντα σὲ περιωπὴ καὶ ἦθος, ἕνα ἦθος ποὺ, ὅπως γράφει ὁ ἴδιος τὸ χρεωστεῖ στὸ παράδειγμα τοῦ θείου του Δημητρίου Γούναρη, τοῦ τραγικοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου τῆς νεώτερας μας ἱστορίας ποὺ ἡ πόλις τῶν Πατρῶν κακῶς, κάκιστα ὕστερα καὶ δὲν τοῦ ὕψωσε τὸν ἀνδριάντα, ὅπως καλῶς, κάλλιστα ἐκαμε γιὰ τὸν 'Ανδρέα Μιχαλακοπουλο. 'Αλλὰ ἂς ἐπανέλθουμε στὸ θέμα μας τοῦ τελευταίου μεγάλου του βιβλίου.

'Ο 'Αλ. Πάλλης κάποτε κάνοντας κριτικὴ γιὰ τὸν Παλαμὰ ἔγραψε πὼς ὑπάρχουν βιβλία ποὺ αὐτὰ μᾶς κρίνουν καὶ ὄχι ἐμεῖς νὰ κρίνουμε αὐτά. "Οταν βρίσκεσαι μπροστὰ στὰ 'Ιμαλάϊα τότε νοιώθεις καὶ παράνοιώθεις τί εἶναι λόφοι κάι κήποι τὴν νυκτα μὲ πυγολαμπίδες.

'Ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος —ἱστορικὴ καὶ κοινωνιολογικὴ ἰδιοφυία— ἔνοιωσε τὴν ἀνάγκη νὰ γράψῃ ὡς "Ελληνας αὐτὸς ὄχι πιὰ γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ γιὰ ὅλους τοὺς μεγάλους τῆς Εὐρώπης, ὅλες τὶς πνευματικὲς μεγαλοφυΐες ποὺ ἀπαρτίζουν τὴν Εὐρωπαϊκὴ διανόηση. Αὐτοὶ οἱ Εὐρωπαῖοι ἔγραψαν τόσα γιὰ μᾶς, τονίζει ὁ Κανελλόπουλος, ἔπρεπεν ἕνας "Ελληνας νὰ γράψῃ γι' αὐτοὺς τοὺς Εὐρωπαίους καὶ τὴ σκέψη τους. "Ηταν ἕνα ἀντίδωρο, ἀλλὰ ἀνάλογο ἀντίδωρο μὲ μεγάλο βάρος. Τὸ σήκωσε γιὰ λογαριασμὸ τῆς Ἑλλάδος κι' αὐτὴ τὴ φορά, μόνος του ὁ Κανελλόπουλος καὶ μᾶς ἔδωσε μὲ τόση ἄνεση, μὲ τόση διαύγεια, μὲ τόση ἀρχιτεκτονικὴ αὐτοὺς τοὺς ὁλοκληρωμένους ἐννέα τόμους στὴν ἑλληνικὴ ποὺ εἶναι βέβαιο πὼς στὰ πλησιέστερα προσεχῆ χρόνια θὰ μεταφρασθοῦν σὲ ξένες γλῶσσες. Η Εὐρώπη καὶ χωρὶς γεωγραφικὰ καὶ ἀτομικὸ προσδιορισμὸ τὴν Ἑλλάδα, εἶναι Ἑλλάδα. Καὶ ἀκόμη καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι θὰ βροῦν στὴν «'Ιστορία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος» τὴν Ἑλληνικὴ σκέψη ποὺ πάντα τοὺς ἐσφράγιζε τὴ δική του κεῖ τώρα θὰ τὴ δοῦν νὰ τὴ συλλαμβάνῃ καὶ νὰ τοὺς τὴ ξανακαθαρίζῃ ἕνας "Ελληνας, ἕνας μεγάλος στοχαστὴς τοῦ καιροῦ μας, ἕνας πολίτικὸς καὶ πνευματικὸς ἡγέτης τῆς χώρας του ποὺ εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ ἄκρο τῆς Εὐρώπης, ὅπως καὶ τὸ μεσούρανημά της ἡ Ἑλλάδα.

Τὸ βιβλίο τοῦ κ. Κανελλοπούλου, δὲν εἶναι γραμμένο γιὰ λίγους. Εἶναι γραμμένο ἀκριβῶς γιὰ ὅσους διψᾶν γιὰ μόρφωση. "Ενα φωτεινὸ ἔργο δὲν ἔχει δυσκολίες, γιατί, ἁπλούστατα, εἶναι γεμάτο φῶς. Μὲ τὴν ὁμορφη γραφίδα του, τὴ χάρη τῆς ἀφηγήσεώς του τὴ δύναμη τῆς συγκροτήσεώς της α ναλύσεώς, τῆς ἀξιολογήσεώς καὶ τῆς ἀφηγήσεώς του αὐτῆς, μᾶς μιλάει καὶ ἀναλύει ὅλα τὰ μεγάλα Εὐρωπαϊκὰ πνεύματα, τὰ μεγάλα πνευματικὰ (λογοτεχνικά, μουσικά, ἐπιστημονικά, φιλοσοφικά) ἀναστήματα, γιὰ τὸ καθένα χωριστὰ καὶ τὴν ἐποχή του, τὸ χῶρο του καὶ τὸ ἀνεβασμά του. Αὐτὸ τὸ μεγάλο ἑλληνικὸ ἔργο, τὴν 'Ιστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος· πρέπει νὰ τὴν ἀποκτήσουν καὶ νὰ τὴ διαβάσουν οἱ μεγάλοι, ἀλλὰ καὶ οἱ νέοι, ὅσοι ἔχουν συναίσθηση εὐθύνης ὡς πνεύματα ποὺ εἶναι καὶ διανοητικά, σκεπτόμενα ἄτομα τῆς Ἑλλάδος, τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ κόσμου ὅλου.

Κ. Ν. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΕΞΟΧΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
«ΤΑ ΠΛΑΤΑΝΙΑ»
(Ο ΣΑΚΗΣ)
Στό ἀνανεωμένο καταστημά μας σᾶς περιμένουμε γιά
ΦΡΕΣΚΟ ΨΑΡΙ καί ΜΠΡΙΖΟΛΕΣ στά κάρβουνα
ΚΑΚΑΒΙΑ κάθε μέρα
«ΠΛΑΤΑΝΙΑ»
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΑΔΟΛΟΣ
παραλία Ψαθοπύργου
Τηλ. 931.402

ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ «ΗΜΕΡΑΣ»

Οἱ σιωπηλὲς πλειοψηφίες νὰ ἐρωτηθοῦν τί θὰ ἤθελαν

"Αρθρον τοῦ πολιτευτοῦ κ. ΝΙΚ. ΜΠΟΥΚΑΟΥΡΗ

Σὲ ὅλους τοὺς λαοὺς τοῦ κ·σμου μερικὲς μειοψηφίες φωνασκοῦν τόσο πολύ, ποὺ καλύπτουν τοὺς μύχιους πόθους τῶν σιωπηλῶν πλειοψηφιῶν. Αὐταὶ οἱ λίγοι φωνασκοῦντες μὲ τὰ φανταχτερὰ πυροτεχνήματά τους φωτίζουν τὴν θολότητα τοῦ θα σανισμένου καὶ θωθοῦ πλήθους τῶν ἁπλῶν καὶ μέσων ἀνθρώπων, τοῦ ὁποίου ὁ πονεμένος ψίθυρος δύσκολα ἔτσι ἐξιχνιαζεται.

'Η ἐποχή μας δὲν διαψεύδει τὸ ἱστορικὸ αὐτὸ φαινόμενο. Τὰ μεγάλα σιωπηλὰ πλήθη εἶναι, ἰδίως σήμερα, πολὺ φυσικώτερο νὰ προτιμοῦν μιὰ ἥσυχη ζωὴ μὲ κάποιαν ἄνεση, ἀντὶς γιὰτὴν ἀνάδειξήτουςἀπὸμεγαλοπράγμονες κυβερνῆτεςεὐπερήφανες καὶ ἀλαζονικὲς ἐθνότητες προικισμένες μὲ ἰσχυροὺς στρατοὺς καὶ διεθνῆ πρεβολή. Κι' ὅμως μικρὲς φανατικές, κομματικὲς ἢ στρατοκρατικές, μειοψηφίες αὐτοεκλέξαν σωτήρων καὶ βουκόλων τῶν λαῶν, κατορθώνουν νὰ δίνουν τὸν κυριαρχοῦν τα τόνον στὴν ζωή τους, παρασύροντας τοὺς ἀφελέστερους καὶ δημιουργώντας ἔτσι κάι ὅλο αὐτὸ τὸ πλέγμα τῶν κοινωνικῶν καὶ διεθνῶν ἀντιμετωπίσεων καὶ κινδύνων, καθὼς καὶ τὶς καταστροφικὲς ἁμίλλες τῶν ἐξοπλισμῶν, ποὺ ἄλλωστε ἐκτοῦ ἀφανοῦς ὑποβαυλίζουν καὶ τὰ διεθνῆ συγκροτήματα τῶν σχετικῶν συμφερόντων.

Κάποιοι λοιπὸν θὰ πρέπει νὰ φωνάξουν κάποτε τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ ξυπνήσουν τὴν δρα στηριότητα τῶν σιωπηλῶν αὐτῶν πλειοψηφιῶν. Γιατὶ ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὸ συμφέρον ὅλων τῶν λαῶν εἶναι νὰ συμφωνεῦν στὰ ζητήματα ποὺ δὲν χωρίζουν, μὲ ἀμοιβαῖες ὑπεχωρήσεις καὶ συμβιβαστικὲς λύσεις. Καὶ τὸ ὅ,τισαὐτὸ ἐμφανίζεται περισσότερο σὰν ἐπείγουσα πρασταγὴ γιὰ τοὺς μικροὺς ἰδίως λαοὺς τῆς ἐποχῆς μας, γιατὶ τώρα τελευταῖα οἱ μεγάλοι αὐτοὺς χρησιμοποιοῦν σὰν πιόνια στὸ παγνίδι τῆς διεξ·οῦς ἐπικρατήσεώς τους κι' ἔτσι οἱ μικροὶ μόνο πληρώνουν καὶ θὰ πληρώνουν μέχρι ποὺ νὰ ξυπνήσουν σὰν λαοὶ καὶ ἀπετιναξουν τὸν ζυγὸ καὶ τῶν δικῶν τους κραυγαλεῶν μειοψηφιῶν καὶ τῶν μεγάλων κηδεμόνων τους.

Μακρὰ λοιπὸν ἀπὸ ὅλους τοὺς δῆθεν μεγάλους καὶ τοὺς δραστήριους πράκτορές τους καὶ κοντὰ στοὺς μικροὺς βασανισμένους λαοὺς τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων ὃς σταθοῦμε, προσπαθῶντας νὰ ἀκούσωμε τὸν πονεμένο τους καὶ μόλις ἀκουόμενο ψίθυρο. Ἐκεῖ κάτω δὲν